

ბილბაოს „სან მამესის“ სტადიონი, რომელზეც ოთხშაბათს, 26 აგვისტოს, მეორე მატჩი გაიმართება „დინამოსა“ და „ატლეტიკს“ შორის.

ქართული სპორტის განვითარების მიზნად

მთავარია, შედეგად არ პრეზბით

ამ რთულ ცხოვრებაში, თუ ვინმეს მოაქვს წარმატების სიხარული, ისევე და ისევე, მეტწილად, ჩვენი სხვადასხვა ასაკის ფალაგები არიან. ამჯერად ხალხურად აღიარების მსოფლიო პირველობაზე გამოდიოდნენ ბერძნულ-რომაული სტილით ჩვენი მოქიდავეები და შევიდნენ ორმა ბრინჯაოს მედალი მოიპოვეს. ესენი არიან ბათუმელი გელა ჩხაიძე (70 კგ) და თბილისელი ბადრი ხასაია (76). ცხადია, მწვერთვლები უკეთეს შედეგებს და მეტ მედალებს ვარაუდობდნენ (ფინანსური ხელმოკლეობის პირობებში მხოლოდ მედალის რეალური კანდიდატები მიჰყავთ შეჯიბრებებზე), მაგრამ ნუ დაგვაყვიწყდება, რომ უცხოეთის ქვეყნები წინ მიდიან, მართლ ყოფილი საბჭოთა კავშირის რესპუბლიკებში და დღევანდელ დამოუკიდებელ სახელმწიფოებს.

კიდებელ სახელმწიფოებს უმდიდრესი სპორტული ტრადიციები დარჩა მემკვიდრეობით. ასე რომ, წინათ რამდენ ქვეყანასთანაც მონაწილეობდა საერთაშორისო შეჯიბრებებში, ახლა მათ რიცხვს ადრინდელი საბჭოთა რესპუბლიკების ფალაგებიც ემატებიან. გაიზარდა მონაწილეობა რაოდენობა, გაიზარდა კონკურენციაც. ამიტომ სულაც არ არის ადვილი, თუნდაც ერთი მედალი მოიპოვო. ასეც არ იყოს, სპორტსმენი, რომელიც წლობით ოფლს ღვრის, თუ შეჯიბრებაზე ვერ მიავლენ, როგორღა აიმაღლოს ოსტატობა? ამიტომ, როცა შინ ზოგიერთი უმედლოდაც ბრუნდება, საგანგაშო არაფერია, შექნილი გამოცდილება ამ ფალაგებს მომავალში უთუოდ სასიკეთოდ გამოადგებათ.

ნიმუ სურსიკე ჩაგვირინია

როტერდამში დამთავრდა სტუდენტთა მსოფლიო პირველობა. მასში 12 სხვადასხვა ქვეყნის მოჭადრაკეები მონაწილეობდნენ. საქართველოდან თამაშობდნენ დილისტატები ნინო ხურციძე და მიაა ლომინეიშვილი, საერთაშორისო ოსტატები სანდრო დგებუაძე, რომან სიჭინავა, ფიდეოს ოსტატები მიხეილ მჭედლიშვილი და გიორგი ბახტაძე.

ნიმუ ხურციძე

მათი მონაწილეობის ხარჯები მთლიანად გაიღო ამ უმაღლესმა სასწავლებელმა და-სარჩებებმა, ლომინეიშვილის ვარდა, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტმა დაფინანსა. ლომინეიშვილის მივლინების ხარჯები კავშირგაბმულობისა და ფოსტის ყოფილი მინისტრის რეზოლუციით გაიღო „ტელეკომის“ გენერალურმა დირექტორმა თეიმურაზ ბერიშვილმა, საერთო თანხების ნაწილი გადაიხადა „საქპაეტელმა“ (თავმჯდომარე დათო გაბუნია).

გუნდურ ჩათვლაში გაიმარჯვა რუსეთის ნაკრები (19 ქული). მას ნახევარი ქულით ჩამორჩა ჩინეთის გუნდი, საქართველოს ნაკრები კი 18 ქულით მესამე ადგილზე გავიდა.

გოგონათა ასპარეზობაში ჩემპიონის წოდება ნინო ხურციძემ მოიპოვა (7 ქულა ცხრიდან). მიაა ლომინეიშვილმა 6,5 ქულით მეორე - მეოთხე ადგილები გაიყო.

ვართა ქურინში 5,5-5,5 ქულით რომან სიჭინავა, სანდრო დგებუაძე და მიხეილ მჭედლიშვილი პირველ ათეულში მოხვდნენ.

მიხეილ მჭედლიშვილმა შეასრულა საერთაშორისო ოსტატის ნორმატივი. მჭედლიშვილი და გიორგი ბახტაძე საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის სტუდენტები არიან და უნივერსიტეტში სტუდენტობა გაიყო.

გვთავაქურნიშში 5,5-5,5 ქულით რომან სიჭინავა, სანდრო დგებუაძე და მიხეილ მჭედლიშვილი პირველ ათეულში მოხვდნენ.

მიხეილ მჭედლიშვილმა შეასრულა საერთაშორისო ოსტატის ნორმატივი. მჭედლიშვილი და გიორგი ბახტაძე საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის სტუდენტები არიან და უნივერსიტეტში სტუდენტობა გაიყო.

Table with 3 columns: Name, Goals, Points. It lists football players and their statistics. Includes names like 'მერანი (თბილისი)', 'სიონი (ბოლნისი)', 'კოლხეთი-1913', etc.

საარტეფიკო X პროექტი ჩემპიონატი ფეხბურთში

Table with 3 columns: Name, Goals, Points. It lists football players and their statistics. Includes names like 'მერანი (თბილისი)', 'სიონი (ბოლნისი)', 'კოლხეთი-1913', etc.

მურთაზ ხურცილაძე: ბიჭების აზრია - ბილბაოში „თავს შევაკლავთ“ ვეგოქანს...

გუშინ, ნაშუადღევს, ბასკეთში, ბილბაოს „ატლეტიკთან“ ევროპის ჩემპიონთა ლიგის საპასუხო საკვალიფიკაციო მატჩის ჩასატარებლად, ჩატერული რეისით გაფრინდა თბილისის „დინამოს“ ფეხბურთელთა გუნდი. გამგზავრებამდე გუნდის მთავარმა მწვრთნელმა, სპორტის დამსახურებულმა ოსტატმა მურთაზ ხურცილაძემ ექსკლუზიური ინტერვიუ მისცა „ლელოს“ კორესპონდენტს

● „დინამოსა“ და „ატლეტიკს“ პირველი მატჩის დამთავრებისას უფროსი მწვრთნელი, დიდი სურვილი ჰქონდათ ბასკეთს მწვრთნელის დღის ფერნანდესის აზრთან ერთად დინამოელთა გუნდის ხელმძღვანელებისად მიუხედავად, ცოცხალი იყოს, გაგვიკვირდა, როდესაც თქვენ ვერ გიხილეთ ტრადიციული მატჩის შემდგომ პრესკონფერენციაზე, მით უფრო, რომ კორესპონდენტები მურთაზ ხურცილაძეს იტყობენ როგორც კომუნიკაბელურ, პრესისადმი კეთილმოსურნელ განწყობილ (ზოგიერთი სპეციალისტისაგან განსხვავებით) პირსოვნებას...

დინამოელები უფრო კარგად ურტყამენ კარში, ვიდრე ატლეტიკელები, თქვენ რას იტყვით? - თუ ჩემი ბასკი კოლეგა ასე თვლის, დე, ასე იყოს. დემეტრე ქანას, „სან მამესის“ სტადიონზე გამართულ ჩვენი მეორე მატჩის შემდეგაც პქონდეს ამის თქმის საბაბი. კარში დარტყმები გუნდის, შეიძლება ითქვას, თამაშიდან გამომდინარეობს და ურთიერთკავშირშია. გამოდის, რომ ჩვენ უკეთ გავითამაშოთ იმ დღეს.

ბიჭების მისი ნახევარიც კი არ გაუქმებიათ, რაც შეეძლო. აშკარად არ გამოუვიდათ სწრაფი თამაში, არადა, სწორედ ეს დაგვსახებოთ იმ დღეს მწვრთნელებმა. ცხადია, უკეთესი ფიზიკური მომზადება ვთქვათ ისეთი, როგორც ეს უკეთესი იქნება აქვე, ჩვენს გუნდს არ აწყენდა. საერთოდ, უკრაინაში შექმნილია მთელი საფეხბურთო ინდუსტრია, ისე, როგორც ეს მოწინავე საფეხბურთო ევროპულ ქვეყნებშია. ჩვენ კი, სამწუხაროდ, მთავარი გუნდისთვის სათანადო მოთამაშეთა სკამიც კი საქამოდ მოკლე გვაქვს!

● გაზეთები წერდნენ, რომ „დინამოსა“ და „ატლეტიკს“ შორის თბილისში ორი დამატრალურად განსხვავებული ტაიმი გაიმართა: პირველი მოიგეს ქართველმა ფეხბურთელებმა, მეორე - ბასკებმა... - გეთანხმებით, მხოლოდ ნაწილობრივ. საქმე ისაა, რომ რატომღაც ბევრს ავიწყდება იმ მატჩის მეორე ტაიმის ბოლო ოცი წუთი, რომელიც ჩვენი უპარატესობით წარმართა.

● და მასზე, შეიმჩნეოდა, რომ ჩვენები დავიკარგეთ, ვინაიდან ვერ გაუძლევდა 90-წუთიან ბრძოლას... - ძნელია სრულად გაუძლო მთელ მატჩს ბოლომდე, მით უფრო, ასეთ ძლიერ, ათლეტიკურად მწვენიერად მომზადებულ გუნდთან. ისიც გაითვალისწინეთ, რომ თბილისის „დინამოს“ ახლა ძირითადად საქართველოს ჩემპიონატის მატჩებს ატარებს, რომელთა დონე, რბილად რომ ვთქვათ, შორსაა დიფერენსი იმ ბრძოლისაგან. მთავარი ის კი არ არის, დიდი ანგარიშით გაიმარჯვო, არამედ ის, თუ ვინ იყო მეტოქე.

● სიტყვამ მოიტანა და, ბილბაოელებთან თუ შეასრულა ჩვენმა გუნდმა დასახული გეგმა სრულად? - მოგებულ თამაშზე ყველა მწვრთნელი, როგორც წესი, ამბობს - შეასრულაო! საერთოდ, ალბათ, არ არსებობს თამაში, რომელშიც გუნდი, ასე ვთქვათ, ასპროცენტულად ასრულებს მწვრთნელის დავალებას. ასე იყო ამჯერადაც. მინც კმაყოფილი ვარ ჩვენი გუნდის თამაშით, თუმცა, ვიმეორებ, მეტის გაკეთება შეგვიძლია.

● ლუსი ფერნანდესმა აღინშნა ჩვენი სტადიონის მწვანე საფარის კარგი მდგომარეობა, თუმცა, თქვენ დაუმატა, რომ ბალახი ოდნავ მაღალია... - პირადად მე ასე არ მგონია. ხომ არ გამოდის ისე: პატარაძაღმა ბროხა ვერ მოწველა - ბაკი მრუდეაო! ხუმრობა იქით იყოს და ჩვენი სტადიონის მწვანე „საბანი“ დღეს მართლაც დაუკეთეს მდგომარეობაშია, იგი სიდიდით ევროპული სტადიონების დონეზეა.

● ვერ გაგვივია, რატომ არ გამოიბ. მა-3 გვ. - ძნელია სრულად გაუძლო მთელ მატჩს ბოლომდე, მით უფრო, ასეთ ძლიერ, ათლეტიკურად მწვენიერად მომზადებულ გუნდთან. ისიც გაითვალისწინეთ, რომ თბილისის „დინამოს“ ახლა ძირითადად საქართველოს ჩემპიონატის მატჩებს ატარებს, რომელთა დონე, რბილად რომ ვთქვათ, შორსაა დიფერენსი იმ ბრძოლისაგან. მთავარი ის კი არ არის, დიდი ანგარიშით გაიმარჯვო, არამედ ის, თუ ვინ იყო მეტოქე.

● ვერ გაგვივია, რატომ არ გამოიბ. მა-3 გვ. - ძნელია სრულად გაუძლო მთელ მატჩს ბოლომდე, მით უფრო, ასეთ ძლიერ, ათლეტიკურად მწვენიერად მომზადებულ გუნდთან. ისიც გაითვალისწინეთ, რომ თბილისის „დინამოს“ ახლა ძირითადად საქართველოს ჩემპიონატის მატჩებს ატარებს, რომელთა დონე, რბილად რომ ვთქვათ, შორსაა დიფერენსი იმ ბრძოლისაგან. მთავარი ის კი არ არის, დიდი ანგარიშით გაიმარჯვო, არამედ ის, თუ ვინ იყო მეტოქე.

ასეთი ღაცვით შორს ვერ ნახვალ

პიბ-ჯორჯია (თბილისი) - იზარია (სამცხრალი) 4-1
ვიტ-ჯორჯია: ჭურბაძე, მენთეშაშვილი, ჭანკვეტაძე, ჯ. მუჯირი, თ. ბოკურია, აბაზაძე (ჭოხონელიძე, 88), კაპანაძე, მაისურაძე (ბ. გვაზავა, 82), ლ. ნოზაძე, გონაშვილი, გ. გვაზავა.
სამტრედია: ლაბაძე, კობესაშვილი, მიქელაძე, გვეგშიძე, ს. გეგიაძე, ბრეგვაძე, ჩომახიძე, ხუჭუა, ვ. გიგიაძე (ივეჩიანი, 62), გ. დარასელია, მუშლაძე, (ბაკურაძე, 62).
გოლები: 1-0 ნოზაძე (20), 1-1 ვ. გეგიაძე (23), 2-1, 3-1 გონაშვილი (55, 61 პენ.), 4-1 გ. გვაზავა (77).
გააფრთხილეს: მუშლაძე, გ. გვაზავა, ბ. გვაზავა.
მსაჯი: ლევან ფანიაშვილი (თბილისი)

მაცინ რა არის გამოცდილი მსაჯის თვალში - მატჩის დასაწყისიდან ორივედ წუთიც არ იყო გასული, ჩემს გვერდით მჯდომმა ვეტირანმა არბიტრმა იუზა კანდელაკმა მიხორა - შეხედე, როგორ ელე მანტარულ შეცდომებს უშუაბს სტუმართა დაცვა, განსაკუთრებით მისი მარჯვენა ფლანგი. მართლაც, ამ მატჩში სამტრედია უკანა ხაზის მოთამაშეებმა „თავი ისახელეს“ და სხვა ფეხბურთელების მოწოდებმა და ენერჯია წყალს გაატანეს.

ყურების თვალწინ სულ სხვა გუნდი წარსდგა - გაცილებით მოტივური, დახვეწილი ტაქტიკითა და სათანადო მანერით. ნახევარდაცვაში დიდი სამუშაო შეასრულა აბაზაძემ, თავდასხმაში კი კვლავ გამოიჩინა გონაშვილი. საყურადღებოა, რომ თბილისელებმა განწვინილ შეხვედრაში ორი გოლი სტანდარტული მდგომარეობიდან (კუთხურიდან) გაიტანეს, რაც მონმობს იმას, რომ სასანგლო-სანგორთი პროცესი გუნდში სათანადო სიმაღლეზე დგას.

ლიტველი შარუნას მარხულონის ნაბა-ში ჩატარებული მატჩების რაოდენობით (380) ყოფილ საბჭოთა კალათბურთელთაგან უცელობელი რეკორდმსმენია. „გოლდენ სტილი“, „სიეტლი“, „საკრამენტო“, „დენვერი“, „პორტლენდი“ — აი, ის პროფესიული კლუბები, რომელთა დირექტორები იყვნენ კაუნასის „ჟაღვირისიდან“ წასვლის შემდეგ. მარხულონის განსაკუთრებით თბილად იგონებს სიეტლის „სუპერსონიკში“ გატარებულ წლებს: „წინარი ოკეანის სანაპიროზე, აშშ-ს ჩრდილო-დასავლეთით მდებარე სიეტლში. ისევე როგორც მთელ ამერიკაში კალათბურთის სპორტის №1 სახეობაა. როცა „სუპერსონიკის“ თამაშობს, ქალაქი ცარიელდება — ყველა ტელევიზორსაა მიჯაჭვული... იშვიათია ის სიყვარული, რომლითაც გარემოცული არიან აქაური კალათბურთელები“. მარხულონის ეს მოგონება დაგვიტრიალდა, რათა მკითხველმა შეიგრძნოს ის ატმოსფერო, რომელიც საცაა მოხვდება ჩვენი თანამემამულე, „დრაფტი-98“-ში. თავგამოყენილი, 22 წლის ცენტრალური თავდასხმელი პლაკატი სტაფანი. ისე, მას ბედი არ სწყალობს — მაინცდამაინც ახლა გამოაცხადეს ნაბა-ში ლოკაუტი და ამიტომ, მართალია „სიეტლთან“ კონტრაქტი სახლში უდევს, აშშ-ში ვერ ჩადის, სპორტული ფორმის შესანარჩუნებლად კვლავ ლიუბლიანის „ოლიმპიაში“ გამოდის და მოუთმენლად ელის სიეტლიდან გამოძახებას. უცხოელმა ურნალისტებმა სტაფანი სლოვენის საკუორტო ქალაქ

კონცაში დამატრახველეს — აქ დასრულებულ საერთაშორისო ტურნირზე „Comet-98“. „ოლიმპიაში“ სამივე მატჩს — თურქულ „ტოფასეს“, ბერძნულ „პანათინაიკოსს“, რუსეთის „უნისს“ ფარ-ხმალი დააყრდენა და პირველი ადგილი დაიკავა. სტაფანიამ კი საუკეთესო ცენტრალური თავდასხმელის პრიზი მოიპოვა.

● **მეზუთე წელია ლიუბლიანის „ოლიმპიაში“ გამოდიხართ. სლოვენიელი გულშემოტყველების კერა გახდით. აგერ, სლოვენიური ენაც შევისწავლიათ. როგორ მოხვდით ქართველი კაცი ლიუბლიანაში?**

— 17 წლის ვიყავი, როცა საქართველოში, ფაქტობრივად, სამოქალაქო ომი მიმდინარებდა, მე კი კალათბურთის თამაში მინდოდა. ამიტომ ბევრი არ მიფიქრია: როცა განგებამ სლოვენიელ მწვრთნელს ზორან მარტინს შემახვედრა და მან „ოლიმპიაში“ თამაში შემომთავაზა, უყოყმანოდ მივეცი თანხმობა. მისი დიდი მადლიერი ვარ. მარტინი ახლა სლოვენის ახალგაზრდულ ნაკრებს წვრთნის და ჩემი საუკეთესო მეგობარია.

● **სლოვენია ცხოვრების დონით გაცილებით ჩამორჩება მაღალგანვითარებულ ევროპულ ქვეყნებს. მიუხედავად ამისა, თქვენ მიიღეთ მეორე მოქალაქეობა — სლოვენიური და კარგახნით შერჩით „ოლიმპიაში“. გაქამყოფილებთ იქაური პირობები?**

— რას ვიხამ, სლოვენია ეს იტალია და ესპანეთი არაა, მაგრამ ცხოვრების დონით საქართველოზე უკეთესია. რასაც მიხიდან, მყოფის: ჩემი

პირადი წლიური კონტრაქტი 150 ათას დოლარს შეადგენს. ცხადია, მოსკოვის ცსკა-ში „ბარსელონაში“, „ტოფაში“, საიდანაც მოწვევები მქონდა, გაცილებით მეტს გადამიხდინენ, მაგრამ ჩემი სანუკვარი ოცნება ნაბა-ში თამაშია და უზომოდ ბედნიერი ვარ: „სიეტლიდან“ სამწლიანი კონტრაქტი სახლში მიდევს. ამერიკელებმა უკვე მოაწერეს მას ხელი, მე კი, რაღაც პატარა დეტალები მაქვს დასაზუსტებელი. დამთავრდება თუ არა ლოკაუტი, მაშინათვე სიეტლში ჩავალ. ვფიქრობ, უკვე წლის ბოლოს პირველ მატჩებს გავმართავ ნაბა-ში.

● **თბილისში ხშირად ჩადიხართ?**

— როცა საქართველოს ნაკრებში მიძახებენ. ისე, ქართველები ლიუბლიანაშიც ცხოვრობენ, თუმცა, სიმართლე გითხრათ, მათთან კონტაქტს გაფრთხილებ — იუგოსლავიაში ახალი ჩამოსული რომ ვიყავი, ქართველებმა გამამარცხეს...

● **ვისთან ერთად ცხოვრობთ ლიუბლიანაში?**

— დედა ეროვნებით რუსი მყავს, მაგნიტოგორსკელია. უმცროსი ძმა კი სკოლის ასაკისაა. სამივე საკმაოდ შეხმატებული უყვარდა ცხოვრობთ ლიუბლიანაში, პატარა კერძო სახლში.

● **„სიეტლში“ რომ გადახვალთ, მათ თან წაიყვანთ?**

— რასაკვირველია. ჩვენ უერთმანეთოდ ცხოვრება არ შეგვიძლია.

● **შტაფანი მამიჩი, გაზეთ „კონცას“ რეპორტიორი, სპეციალურად „ლელოსათვის“**

მართალია. გვარდამუნებდნენ. მამრამ...

აკი გვარდამუნებდნენ ქართული ფეხბურთის ხელმძღვანელები, 12 აგვისტოს აზერბაიჯანის ნაკრებთან მატჩის ფიფას ეგიდით არ ტარდება, ამიტომაც მას წმინდა სავარჯიშო ხასიათი ექნება. მკითხველს, ალბათ, ახსოვს, რომ იმთავითვე ეჭვი გამოვთქვით ამდაგვარი მტკიცების საფუძვლიანობა-

ში და ვივარაუდეთ, ნამდვილად ლიბანის ისტორია მეორდება. ისე, ყველაფერი კარგი აგინდეთ, 19 აგვისტოს ინტერნეტით გავრცელდა ფიფასა და „კოკა-კოლას“ ერთობლივი მორიგი რეიტინგი, რომელშიც საქართველოს ნაკრებს აზერბაიჯანთან წაგების შემდეგ დაკლებული აქვს 0,95 ქულა და

ამგვარად, წინა პერიოდთან შედარებით ორი ადგილით დაკვიდრდა: რეიტინგი — 45,00, ადგილი — 46. ფიფასა და „კოკა-კოლას“ ახალი რეიტინგი 16 სექტემბერს გამოქვეყნდება და სავარაუდოდ, ქართველთა ნაკრები კიდევ უფრო უკან დაიწევს — კლასიფიკაციაში შევა მარცხი უკრაინასთან.

მკითხველი - გაზეთი

მკითხველი რედაქცია!

თქვენ გაზეთში მას წინათ წაგვიტყველი იუგოსლავიის „პარტიზანის“ ფეხბურთელთა გუნდის შესახებ, თბილისის „დინამოსთან“ რომ ითამაშა ჩვენს ქალაქში 1946 წლის 11 აგვისტოს. განსაკუთრებით დამაინტერესა მისმა წამყვანმა ფეხბურთელმა — ეროვნებით ხორვატი ზლატკო ჩაიკოვსკიმ — ასეთი ცნობილი „საკომპოზიტორი“ გვარი რომ აქვს. თუ არ ვცდები, ამ რამდენიმე წლის წინათ იგი მეორედ იყო თბილისში — არ მახსოვს, „ბასტიას“, „მამბურგერ შტ.“-ის თუ სხვა უცხოური გუნდის მწვრთნელად. კარგი იქნება თუ გვიამბობთ მის შესახებ.

თემურ ჩარაქიანი,
თბილისის ახალგაზრდა ფეხბურთელი სკოლის გუნდის მწვრთნელი

23 წლის ზაგრებელი ხორვატი ზლატკო ჩაიკოვსკი (დობიდა 1923 წელს) „პარტიზანის“ იმ გუნდის ყველაზე გამოჩენილი ფეხბურთელი იყო. თუმცა, მასში ტყვის ბურთის სხვა დიდოსტატებიც ითამაშობდნენ — სტეფან ბობეკი, რაიკო მიტიჩი,

ფრანკო გავაჩი... ზ. ჩაიკოვსკი გახლდათ იუგოსლავიის ეროვნული ნაკრების კაპიტანი, რომელმაც 1952 წელს XV ოლიმპიურ თამაშებზე ფინეთის ქალაქ ტამპერეში გამართულ მართლაც ისტორიულ მატჩში ორი დღის ასპარეზობის შედეგად სძლია საბჭოთა ნაკრებს — 5-5 და 3-1.

— მშობლიური ზაგრების საფეხბურთო სკოლაში ყველაზე პატარა ვიყავი ასაკითაც და ტანითაც, ამიტომ ზედმეტსახელად დამარქვეს „ჩიკი“, რაც პაპირისის პატარა ნაწიწის ნიშნავს. — ისინებდნენ თავის საფეხბურთო ბიოგრაფიაში ზ. ჩაიკოვსკი — 17 წლისა ვიყავი იუგოსლავიის ახალგაზრდულ ნაკრებში რომ გამომიყვანეს ბუქარესტში პირველად რუმინელ თანატოლებთან მატჩში. ცენტრალურ ნახევარმცველად ვთამაშობდი. 2-0 მოვიგეთ (სხვათაშორის, იუგოსლავიელებმა საპასუხო მატჩშიც იმარჯვეს — 4-1. — **ო.ნ.** ის შეხვედრა რუმინელი გაზეთები აღნიშნავენ, რომ ყველაზე კარგად ამ დღეს სტუმართა გუნდის დებიუტანტმა ზლატკო ჩაიკოვსკიმ ითამაშა. მალე მფორეხარისხიან კლუბ „პაჟანი“ მიმიღეს, 1946 წლის სეზონში კი უკვე სახელგანთქმული „პარტიზანის“ ფორმა მეცვა, რომელშიც 9 წელიწადი დავაყვი. იმავე წლის შემოდგომაზე ეროვნული ნაკრების წევრიც ვავხდი. სულ 45 მატჩში დავიციევი მისი ღირსება. მას სოვს ნაკრებში პირველი შეხვედრა ბელგრადში ჩავატარე ჩეხოსლოვაკიის ნაკრებთან. ჩემთან ერთად თამაშობდნენ მიროსლავ ბროზოვიჩი, ალექსა თანასლოვიჩი, ფრანკო რუჰნიკი, რაიკო მიტიჩი, სტეფან ბობეკი, ტრიუ სიმანოვსკი (ყველა მათგანი ბელგრადის „პარტიზანის“ შემდგენლობაში ითამაშობდა თბილისის იმ ცნობილ მატჩში. — **ო.ნ.**)

იუგოსლავიის დასრულა გამოსვლა „პარტიზანში“ და ცნობილი გერმანელი მწვრთნელის ზებ ჰერბერგერის ორწლიანი მწვრთნელთა უმაღლეს სკოლაში ჩაირიცხა. მისი დამთავრების შემდეგ ეს ნიჭიერი ფეხბურთელი „კოლნიში“ ითამაშობდა, მერე ტელ-ავივის „პაპოელის“ გუნდის მოთამაშე მწვრთნელი გახდა. მომდევნო პერიოდში ზ. ჩაიკოვსკი ავარჯიშებდა გერმანულ კლუბებს — „ბაიერსს“, „ჰანოვერს“, „ოფენბახის“ „კიკერსისს“, შემდეგ კი სამშობლოში დაბრუნდა, სადაც მშობლიური ზაგრების „დინამოს“ ჩაუდგა სათავეში. ბოლოს ეს სახელოვანი ფეხბურთელი და მწვრთნელი ავსტრიის „გრაცერს“ ავარჯიშებდა...

ზლატკო ჩაიკოვსკი ბელგრადის „პარტიზანთან“ 1946 წლის იმ მატჩიდან 35 წლის გავლის შემდეგ მართლაც კვლავ ეწვია თბილისს. ეს იყო 1981 წლის სექტემბერში, როდესაც ჩვენი „დინამო“ ევროპის ქვეყნების თასების მფლობელთა თასის ახალი გათამაშების სასტარტო შეხვედრაში მასპინძლობდა ავსტრიის ქალაქ გრაციის გუნდს — „გრაცერსს“. სტუმართა გუნდის უფროსი მწვრთნელი გახლდათ სწორედ ის ლეგენდარული „ჩიკი“ — ნახევარმცველი ზლატკო ჩაიკოვსკი. ავსტრიელი ფეხბურთელები სასტუმრო „აქარაში“ დაბინავდნენ და თბილისში ჩამოსვლის მეორე დღეს ვარჯიში ჩატარეს „დინამოს“ სტადიონზე. ჩვენ უმაღლესი დონის ტანდაბალ, ჩასუქებულ პირმცინარე კაცები, „აღიდასის“ სავარჯიშო ლურჯ მისურში, თეთრ ტრუსებსა და გეტრებში რომ იყო გამო-

წყობილი, „ის“ ძველი ზ. ჩაიკოვსკი. სწორედ ამ ვარჯიშის დროს შეხვედნენ ძველ მეტოქესა და მეგობარს 1946 წლის მატჩის მონაწილენი — დინამოელები ბორის პაიჭაძე, ვიქტორ ბერეჟნო და გრიგოლ გაგუა. ფეხბურთის ვეტერანებმა მამინ სამახსოვრო სურათი გადაიღეს ძვირფას სტუმართან, რომელსაც დღეს გვავაზობთ ჩვენი გაზეთის ფურცლებზე, კადრში, სამწუხაროდ, ვერ მოხვდა გრიგოლ გაგუა, სამაგიეროდ, ზ. ჩაიკოვსკის გვერდით მისგან მარცხნივ, დგას ჩვენი პოპულარული ფეხბურთელი გიორგი ანთაძე, რომელსაც არ უთამაშია იმ ისტორიულ მატჩში.

საინტერესოა, რომ თბილისში მე-

ორედ ჩამოსვლამდე ზ. ჩაიკოვსკი საგანგებოდ დაესწრო ჩვენი გუნდის მატჩს მაღრიდის „რეალთან“ და აღიარა, რომ თბილისელი ფეხბურთელები ევროპული კლასის მოთამაშენი არიან, ისინი ღირსეულად ფლობენ ევროპის საპატიო თასს.

შეგასენებთ, რომ თბილისელებმა 2-0 მოიგეს 1981 წლის 16 სექტემბერს ეს საპასუხისმგებლო მატჩი. ბურთები გაიტანეს ვაჟა ევანიამ და რევაზ შენგელიამ (პენალტით). ზ. ჩაიკოვსკი ყოფილი იყო რომ მისი გუნდი შედარებით იოლად გადაურჩა მეტოქეს, რომელსაც მთელი თამაშის განმავლობაში აშკარა უპირატესობა ჰქონდა. მასპინძელთაგან ყველა უცულებოდ კარგად ითამაშობდა, აღნიშნა ავსტრიელთა მწვრთნელმა, მაგრამ მაინც გამოყო შენგელია, გუცაფევი, ჩივაძე, სულაქველიძე და ევანი. ორი კვირის შემდეგ მეტოქენი საპასუხო მატჩში შეხვედნენ ერთმანეთს გრაციის „ლიბენაუს“ სტადიონზე. მთელი თამაშის განმავლობაში წვიმას არ გადაუღია. ამგვარად აღინიშნა ფრე — 2-2. დინამოელებთან ორივე ფურთი რამაზ შენგელიამ გაიტანა — ერთი თამაშიდან, მეორე კი — პენალტით.

ახლანდის ცნობილი გახდა, რომ 75 წლის სახელგანთქმული ფეხბურთელი ზლატკო ჩაიკოვსკი გარდაიცვალა. ქართველმა ფეხბურთელებმა სამძიმრის ღებუმა გაგზავნეს ზ. ჩაიკოვსკის სამშობლოში.

1955 წელს ზ. ჩაიკოვსკი (მეორე მხრიდან) და მისი თანატოლები.

სურათი: ბელგრადის „პარტიზანი“ თბილისის „დინამოს“ სტადიონზე 1946 წლის მატჩის წინ (მარცხნიდან პირველი ზ. ჩაიკოვსკი; იმ დაფიქსირი მატჩის პროგრამა; მარცხნივ — შეხვედრა 35 წლის შემდეგ იმავე სტადიონზე (მარცხნიდან) — ბორის პაიჭაძე, ზლატკო ჩაიკოვსკი, გიორგი ანთაძე და ვიქტორ ბერეჟნო.

კონსტანტინე შანიძისა და ავტორის არქივში დაცული ფოტოები.

„დიდი იუბილეს“ აღსანიშნავად

2000 წლის ოქტომბერში რომში აღინიშნება მესამე ათასწლეულის დადგომა, რომელსაც საიუბილეო სპორტული თამაშები მიეძღვნება მრავალი ქვეყნის წარმომადგენლების მონაწილეობით.

ენაწარმოები გაღვთიანდნენ პოეზიით

პრინცი ალექსანდრე დე მეროდი სოკ-ში სამედიცინო კომისიას ხელმძღვანელობს. მან სათანადო დოკუმენტების თუ არგუმენტების მოყვანის გარეშე ბრალი დასდო ენაწარმოების ოლიმპიურ კომიტეტს, რომ იგი სრულიად წაუყრუებს დამინების ფაქტებს.

ირანელებს არ სურთ მშვიდობის „დასაბრუნება“

სპორტის აბსოლუტურ აპოლიტიკურობაზე მრავალჯერის თქმულა. უფრო მეტიც, ნებისმიერ საერთაშორისო მასშტაბის ასპარეზობას შეუტანია „სითბო“ სახელმწიფოთა შორის დაძაბულობაში.

ამის საპასუხოდ, ირანელებმა ერთ-ერთი უფალ ჰეიდაბადში მსოფლიო-98 ჩემპიონატზე ყველა ქვეყნის, მათ შორის, რა თქმა უნდა, ამერიკელების გუნდების მისაღებად, ამგვარად, „პოლიტიკური“ განწყობილება სპორტულ მოვლენებზე თითქოს არ უნდა შეცვლილიყო, მით უმეტეს მას შემდეგ, რაც ირანის ნაკრებმა სილია აშშ-ს ნაკრებს მსოფლიო პირველობაზე ფეხბურთში.

პრონიკა

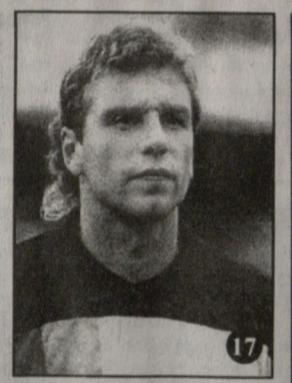
დაიდუშა ორი

ოლიმპიური ჩემპიონი

საავტორობილო კატატროფამ ორი პოლიონელი ოლიმპიური ჩემპიონის ვლადისლავ კომარისა და ტადეუს სლიუსარსკის სიცოცხლე შეიწირა.

და კვლავ ტაისონმა

მაიკ ტაისონს, რომელმაც ნიუ-ჯერსიში დატოვა მისი საქმის მოსმენა, 9 სექტემბერს ნევადის ათლეტიკურ კომისიაში გამოცხადება მოუწევს.

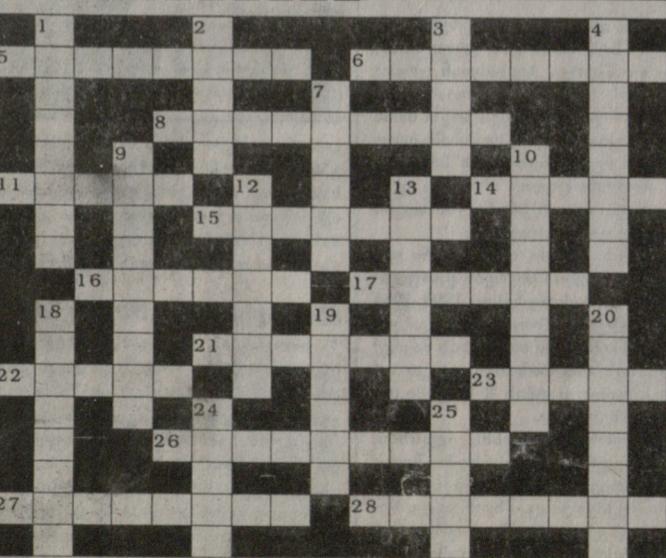

შერეული კროსსორდი

თარაზულად: 5. ბრაზილიის საფეხბურთო ნაკრების მკვარე (ფოტო), 6. ქვეყანა, სადაც ყველაზე ძლიერ უყვართ ფეხბურთი და ყავა, 8. ბელგიური საფეხბურთო კლუბი, 11. შოტლანდიის საფეხბურთო ნაკრების მკვლელი, 14. კუნძული ავსტრალიის მახლობლად, 15. ნორვეგიის საფეხბურთო ნაკრების მკვლელი, 16. ტიტული ზოგიერთ ქვეყანაში, 17. ინგლისში მოთამაშე ცნობილი რუსი მკვარე (ფოტო), 21. დამიანის გულსისხლძარღვთა სისტემა, 22. ფულის ერთეული ზოგიერთ ქვეყანაში, 23. მდინარე დასავლეთ ევროპაში, 26. ფეხბურთში ერთ-ერთი დაცვითი სისტემა, 27. კუთხე თურქეთში, 28. ჩილეს საფეხბურთო ნაკრების მკვარე.

წინა ნომერში გამოქვეყნებული კროსსორდის პასუხები:

- 1. მოქიდავე დენი ჰოლი (აშშ); 2. ტანმოვარცხემ სვეტლანა ბოგინსკაია (ბელარუსი); 3. ბრაგეტი კალათბურთელი კუკიჩი; 4. ფეხბურთელი ქალი მიშელ აერსი (აშშ); 5. ამერიკელი მღვდელი მიკელ ჯონსონი.

მოთავარი რედაქტორი თენგიზ ბაჩევილი

25 აპრილი, საშაბათი საქართველოს ტელევიზია. I არხი. „საფეხბურთო მიმოხილვა“ (14.00). „ასპარეზი“ (22.20). კაცკასია. „გარსკვლავები“ (17.45). ტელეკომპანია VII არხი. სპორტული პროგრამა (20.35). ინგლისის საფეხბურთო ჩემპიონატის მიმოხილვა (21.00). რუსეთის ტელევიზია. OPT-1. ფეხბურთი. უეფას თასზე: „დინამო“ (მოსკოვი) - „პოლონია“ (პოლონეთი) (23.25). PTP. ფეხბურთი. უეფას თასზე: „როტორი“ (ვოლგოგრადი) - „ცრცვენი ზეზუდა“ (ბელგრადი) (21.20). HTB plus სპორტი. ფეხბურთის გაკვეთილები (7.05; 15.10). კალათბურთი. ნბა-ს ჩემპიონატი (8.15; 10.30; 19.15). ფეხბურთი (12.35; 15.25; 16.40; 21.00). მძლეოსნობა (21.55). EUROSPORT. ავტოსპორტი (10.30; 3.00). ველოსპორტი (12.00). ფეხბურთი (14.00; 18.30; 20.00). მძლეოსნობა (17.00; 22.00). მოტოსპორტი (2.00).

27 აპრილი, ხუთშაბათი საქართველოს ტელევიზია. I არხი. ფეხბურთი. თასების მფლობელთა თასი: „დინამო“ (ბათუმი) - „პარტიზანი“ (ბელგრადი) (16.55). სპორტული პროგრამა (0.25). კაცკასია. „გარსკვლავები“ (17.45). ტელეკომპანია VII არხი. ფეხბურთი (0.40). რუსეთის ტელევიზია. HTB plus სპორტი. მაგდის ჩოგბურთის გაკვეთილები (7.05; 15.10). კრივი (8.15; 17.05). ფეხბურთი (7.45; 9.20; 15.00). კალათბურთი (10.30; 17.50). ჩოგბურთი (8.40). ველოსპორტი (12.35; 19.20; 1.10). ავტოსპორტი (16.10). მძლეოსნობა (21.25). EUROSPORT. ავტოსპორტი (10.30). გოლფი (11.00). ველოსპორტი (12.00; 15.30; 16.00; 19.30; 20.30). კარტინგი (14.00). მოტოსპორტი (15.00; 16.30; 2.00). ფეხბურთი (18.00; 22.30). კრივი (0.30). სუმი (1.00).

29 აპრილი, შაბათი საქართველოს ტელევიზია. რუსეთი-2. რუსეთის ოქროს ბუკები (20.30). კაცკასია. „გარსკვლავები“ (17.45). რუსეთის ტელევიზია. TB uenpp. მსოფლიო ჩემპიონატი „ფორმულა-1“-ში (14.55). HTB plus სპორტი. ფეხბურთის გაკვეთილები (9.40). ველოსპორტი (9.55; 19.45). საცხენოსნო სპორტი (15.15). ფეხბურთი (15.30; 17.10). კრივი (18.25). მსოფლიო ჩემპიონატი ბერძნულ-რომაულ ჭიდაობაში (0.40). EUROSPORT. ტრიპტიკონი (12.00). მოტოსპორტი (13.00). ავტოსპორტი (14.00; 16.00; 17.00; 19.00). ველოსპორტი (15.00; 19.30; 19.45). კრივი (0.00).

30 აპრილი, კვირა საქართველოს ტელევიზია. I არხი. ფეხბურთი: „დინამო“ (თბილისი) - „სიონი“ (ბორჯომი) (17.00). II არხი. „სუპერმარტი“ (21.00). რუსეთი-2. სპორტული პროგრამა (20.30). კაცკასია. „გარსკვლავები“ (15.00). „გარსკვლავები“ (17.50). რუსეთის ტელევიზია. OPT-1. „საფეხბურთო მიმოხილვა“ (16.05). PTP. ფეხბურთი. რუსეთის ჩემპიონატი: „ლოკომოტივი“ - „ზენიტი“ (17.55). საცხენოსნო სპორტი (1.10). HTB. „საფეხბურთო კლუბი“ (0.55). TB uenpp. „ფორმულა-1“ (15.45). HTB plus სპორტი. ბერძნულ-რომაული ჭიდაობა (10.00; 23.50). ფეხბურთი (12.40; 19.50). კრივი (14.40). კალათბურთი (15.40; 16.45). ველოსპორტი (16.15). ველოსპორტი (18.15; 22.05). EUROSPORT. ავტოსპორტი (11.00; 11.30; 14.00; 17.00; 17.30; 0.30). მოტოსპორტი (15.00). ველოსპორტი (18.30). მძლეოსნობა (22.00). კრივი (2.30).

„პოპო-ლოპო“ - მოთამაშეთა სიხარული

23 აგვისტოს ჩატარდა ლატარია „ლოტო 6-42“, თანხმობები „სუპერ-7“ ტირაჟის შედეგებზე გათამაშებით. „ლოტო 6-42“-ის მოგებახვედრილი რიცხვები: 1. 4. 16. 19. 26. 27. 6 ციფრი ვერავინ გამოიცნო. 5 ციფრი - სამრიზო ფონდი 509 ლარი გადავიდა მომდევნო ტირაჟში. 4 ციფრი - 14,70 ლარი. 3 ციფრი - 1,40 ლარი. „სუპერ-7“-ის მოგებიანი ციფრები: 4 1 3 3 2 4 3. შიმდეში ტირაჟი შედგება 30 აგვისტოს, ჯექ-პოტი 51.054 ლარი. ითამაშეთ ლატარია ტოტო-ლოტო იგი თქვენი გამდიდრების შანსია! გისურვებთ წარმატებას!

„ჯექ-პოტი“ 51.054 ლარი გადავიდა მომდევნო ტირაჟის საპრიზო ფონდში.

საქართველოს რეინგვის ცენტრმა ლუი სპორტული კლუბი დრმა მწერსარებას გამომცემის ვეტრინი ფეხბურთელისა და მწერის ნიკოლოზის ალექსანდრე (ალეოზა) კოტირაძის გარდაცვალების გამო და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

გაზეთ „ლელოს“ რედაქცია თანაგრძობას უცხადებს ამავე ფეხბურთელის ვიქტორ ზიდუნი, საერთაშორისო დიდოსტატს და პირველ მსოფლიო ჩემპიონს საჭადრაკო მსოფლიო ჩემპიონისა და ვეტერანების გაზარდვების გამო.

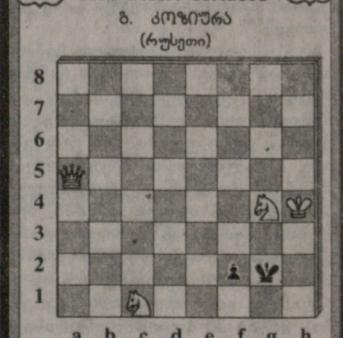
პოპო - ინგლისის ჩემპიონი

ინგლისის საჭადრაკო ჩემპიონატი მსოფლიო პირველობის შესარჩევი შეჯიბრება იყო. მასში 66 მოჭადრაკე თამაშობდა შვეიცარიული სისტემით 11 ტურად. მათ შორის 13 დიდოსტატი იყო. 8,5-8,5 ქულით პირველ-მეორე ადგილები გაიყვეს 33 წლის ნაიჯელ შორტმა და 24 წლის მეტიუ სადლერმა. მათ შორის დაინიშნა დამატებითი მატჩი ჩემპიონის წოდებისათვის, რომელიც ანგარიშით 1,5:0,5 მოიგო შორტმა და ფულადი პრიზი 1500 გირანგა სტერლინგი მოიპოვა. 8 ქულით მესამეა ენტონი მაილისი, 7,5 ქულით მეოთხე - ჯონათან სპილმენი.

შხვერა ზღაპრით გააიხს

გერმანულმა ტელეარხმა „ვესტლოინერ რუნდფუნკმა“ გადასცა ორი გამოჩენილი დიდოსტატი: რუსი ვლადიმერ კრამნიკისა, რომელსაც მსოფლიოში მესამე რეიტინგი აქვს და ინგლისელ მაიკლ ადამსი (მეშვიდე რეიტინგი) პარტია. მეტოქეებს მთელ პარტიაზე მოსაფიქრებლად თითო საათი ჰქონდათ. შეხვედრა, რომელმაც ტელეაუზრებლების დიდი ინტერესი გამოიწვია, მწვავედ მიმდინარეობდა და 23 წლის კრამნიკის გამარჯვებით დამთავრდა.

საჭადრაკო ამოცანა

შაბათი 3 ხელაში წინა ნომერში გამოქვეყნებული საჭადრაკო ამოცანის ამხსნა: 1. ღh7! 1. ...ფე5 2. ღd5(de) 3. ქb4X. 1. ...ფე6 2. ღf7+ ფე:6 3. ქg3X. 1. ...ფე:6 2. ღf7 3. ქg3X. 1. ...de 2. ღd7+ ფე:6 3. ქf2X.